

Vergaderjaar 2022–2023

36 200 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2023

Nr. 219

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR LANGDURIGE ZORG EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 mei 2023

Op 11 mei a.s. spreek ik met uw Kamer over de gevolgen van hoge energieprijzen voor ouderenzorginstellingen. Ter voorbereiding hierop geef ik u de stand van zaken op het gebied van de Wlz en het sociaal domein ten opzichte van mijn vorige brief van 22 november 2022 over maatregelen gericht op hoge energieprijzen in de (semi-)collectieve sector en meer specifiek voor de zorg¹.

Zoals ik in voornoemde brief heb aangegeven, heb ik voor 2023 in de budgettaire kaders van de Wlz op basis van de reguliere systematiek reeds rekening gehouden met de loon- en prijsontwikkeling, zoals gepresenteerd op Prinsjesdag 2022 (de ramingen uit de macro economische verkenning (MEV)). Het gaat daarbij zowel om de hogere inflatie (waaronder hogere energiekosten) in 2022, als de verwachting van de inflatie in 2023. Deze zogeheten structurele nacalculatie voor het jaar 2022 en de actuele verwachting voor 2023 zijn in oktober 2022 door de NZa *versneld* verwerkt in de tarieven 2023². Daarmee zijn de Wlz-tarieven voor 2023 tussentijds verhoogd met een extra bedrag van € 600 miljoen en vormen de bijgestelde maximumtarieven geen belemmering om aanbieders te compenseren voor hogere kosten. De loon- en prijsbijstelling voor de Wlz komt op grond hiervan in 2023 uit op een bedrag van € 1.936 miljoen. Overigens zorgt de reguliere systematiek van loon- en prijsbijstelling ervoor dat zowel de budgettaire kaders als de zorgtarieven blijven aansluiten bij de feitelijke ontwikkelingen van de lonen en prijzen zoals het CPB die jaarlijks raamt. Indien deze in enig jaar hoger of lager zijn wordt hiervoor dus vanaf het volgende jaar structureel gecorrigeerd. Mede op grond van deze systematiek is het huidige budgettaire kader

¹ Kamerstuk 36 200 XVI, nr. 146.

² NZa. Beleidsregel prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten en volledig pakket thuis 2023 – BR/REG-23122a.

voor de Wlz in 2023 toereikend, zoals ik u heb gemeld in mijn reactie op de recente februaribrief van de NZa³.

In aanvulling hierop heeft de NZa op mijn verzoek een beleidsregel opgesteld op grond waarvan zorgaanbieders in de Wlz worden gecompenseerd voor de hogere *energiekosten* in 2022⁴. Met deze regeling wordt, zoals beoogd, ruimte geboden aan zorgkantoren en zorgaanbieders om (maatwerk)afspraken te maken in verband met bovenmatig gestegen (energie)prijzen in 2022, die niet door maatregelen binnen de exploitatie kunnen worden opgevangen. Voor compensatie op basis van deze afspraken heb ik in de 2e supplettoire begroting van VWS voor 2022 een bedrag van € 100 miljoen incidenteel beschikbaar gesteld. De beleidsregel is uitgewerkt in nauw overleg met het veld om maatwerk mogelijk te maken en om de uitvoerings- en administratieve lasten te beperken. De zorgkantoren geven aan dat het beschikbare bedrag toereikend is om alle aanvragen te kunnen honoreren. Naar rato van dit bedrag van € 100 miljoen zijn in verband met de hogere energiekosten zijn ook de bedragen voor de subsidieregeling ADL-assistentie⁵ en de Regeling palliatieve terminale zorg en geestelijke verzorging thuis⁶ verhoogd. Voor budgethouders woonachtig in wooninitiatieven die zelf de kosten van huur betalen en een gedeelde energiemeter hebben is de subsidieregeling Tijdelijke Tegemoetkoming Blokaansluitingen (TTB) opgesteld⁷. De TTB is opgesteld omdat huishoudens achter een blokaansluiting onvoldoende tot geen voordeel genieten onder het prijsplafond. Via de TTB komen zij nu ook in aanmerking voor compensatie vanwege de hogere energiekosten.

Voorts heeft het kabinet zoals aangekondigd in mijn vorige brief bij Voorjaarsnota 2023 een *extra* prijsbijstelling beschikbaar gesteld vanaf 2023 ter compensatie van hogere inflatie in 2022 in de (semi-)publieke sector. Het betreft structureel extra compensatie voor de gehele Rijksbegroting waaronder ook het Gemeentefonds. Dit stelt gemeenten in staat om maatwerk te bieden voor de gevolgen van de (energie)kostenstijging. Zo kunnen gemeenten zelf keuzes maken om lokaal waar dat nodig is aanvullende maatregelen te nemen en zo tarieven, subsidies en vergoedingen waar nodig passend te indexeren. Het gaat dan bijvoorbeeld om de beleidsterreinen buurt- en dorpshuizen, lokale cultuur en de jeugdzorg en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor het Gemeentefonds betreft het een extra prijsbijstelling van € 127 miljoen in de jaren 2023 tot en met 2025, € 119 miljoen in 2026 en structureel € 115 miljoen vanaf 2027⁸.

Organisaties blijven ook zelf verantwoordelijk om energielasten beheersbaar te houden, bijvoorbeeld door minder gebruik van energie. Om investeringen in duurzaamheid te versnellen zijn er met ingang van 2024 versneld middelen toegevoegd aan de Normatieve Huisvestingscomponent (€ 100 miljoen structureel). Daarnaast bestaat de Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensief (TEK) voor het mkb waar een deel van de (semi-)collectieve sector ook aanspraak op kan maken.

³ Bijlage bij Kamerstuk 34 104, nr. 373.

⁴ NZa. Beleidsregel compensatie hogere energiekosten 2022 Wlz – BR/REG-22164.

⁵ Stcrt. 2023, nr. 10719.

⁶ Stcrt. 2023, nr. 8563.

⁷ Stcrt. 2023, nr. 10699.

⁸ Voorjaarsnota 2023, blz. 207, tabel 100, Kamerstuk 36 350, nr. 1.

Tenslotte heeft de Minister van VWS u op 19 april jl. geïnformeerd dat, mede naar aanleiding van een aangenomen motie⁹, alle zorgverzekeraars hun vergoedingen van stroomkosten bij het thuisgebruik van zuurstofapparatuur hebben aangepast.¹⁰

De Minister voor Langdurige Zorg en Sport,
C. Helder

⁹ Kamerstuk 36 252, nr. 35.

¹⁰ Kamerstuk 36 200 XVI, nr. 218.